

Evidensbaserat arbetssätt i fysioterapi

Fysioterapeuter är en av Socialstyrelsen legitimerad yrkesgrupp inom hälso- och sjukvården. De har en självständig yrkesfunktion med kvalificerade arbetsuppgifter och ett särskilt ansvar för patienternas säkerhet i vården. Fysioterapeuter kan vända sig direkt till allmänheten, till exempel i egenskap av fria yrkesutövare. Patienter kan även vända sig direkt till fysioterapeuten utan remiss från annan vårdgivare. I det kliniska arbetet skall fysioterapeuten undersöka, bedöma och behandla samt stödja till förändring och dokumentera behandlingsinsatser samt föra journal.

Fysioterapeutens viktigaste uppgift är att visa sambandet mellan rörelse och hälsa och hur rörelse kan användas som medel för att bibehålla och uppnå hälsa samt leva ett aktivt liv med god livskvalitet. Fysioterapeuter har en vetenskapligt underbyggd kompetens att stödja människor till att stärka sin hälsa, förebygga sjukdomar och skador samt rehabilitera för att bättre kunna möta livets krav. Fysioterapeuter vänder sig till människor oavsett ålder och/eller funktionsvariationer. Fysioterapeuter finns i hela hälso- och sjukvården men även inom andra sektorer i samhället. Fysioterapeutens arbete är baserat på vetenskaplig grund. Mål sätts tillsammans med patienten/klienten utifrån behov och önskemål. Arbetet är hälsofrämjande och förebyggande med bland annat fysisk aktivitet som medel för att hjälpa människor att hitta sina egna resurser. Fysioterapeuten ser till hela människan oavsett diagnos och samverkar med andra yrken inom hälso- och sjukvård och i samhället. Fysioterapeuter är aktivt engagerade i arbetet med nationella riktlinjer inom hälso- och sjukvård och hälso- och sjukvårdens kvalitetsarbete. Fysioterapeuter är även aktivt engagerade med kvalitetsarbete inom exempelvis företagshälsovården och veterinärmedicin.

Fysioterapeutens beslut om behandlingsmetod och åtgärder för att stödja patienter i rehabilitering och i hälsofrämjande åtgärder

Fysioterapeuter utformar individuellt anpassad träning för personer med funktionsvariationer till följd av långvariga sjukdomar, skador och/eller hög ålder med målet att kunna leva ett aktivt, självständigt liv med bästa möjliga livskvalitet. Genom sin funktionsbedömning gör fysioterapeuten upp en behandlingsplan i samråd med patienten. Det är patientens symtom och problematik som utgör grunden för vilken eller åtgärd som fysioterapeuten bedömer vara mest lämplig. Man kan inte säga att en viss behandlingsmetod enbart hör hemma i ett visst område. Ett exempel på det är att sjukdomspanoramat förändrats i samhället där exempelvis problem från rörelseorganen, stressproblematik, utmattningsproblematik, psykosomatiska besvär och långvarig smärta ofta uppvisar samma symtombild. Fysioterapeutens bedömning bör då vara grundad på undersökningsfynden och behandling och åtgärder baserade på metoder som kan komma från flera av fysioterapeuters funktionsområden.

Patientens medinflytande och evidensbaserad praktik

Fysioterapeuter ska arbeta evidensbaserat. Nedan illustreras Socialstyrelsens modell för evidensbaserad praktik (1), som fysioterapeuter har att hålla sig till utifrån det verksamhetsområde som fysioterapeuten arbetar inom. I centrum finns den professionella expertisen, dvs. fysioterapeutens professionella yrkesutövning, som ska basera sig på bästa tillgängliga kunskap, som genererats genom forskning och beprövad erfarenhet. Av modellen framgår att patientens kontext, erfarenhet och önskemål är tungt vägande. Patientens roll i behandling, i valda åtgärder och själva upplägget är således betydande och idag talar man alltmer om att åtgärderna ska vara personcentrerade.

Evidensbaserad praktik innebär en medveten och systematisk användning av flera kunskapskällor för beslut om insatser. Evidensbaserad praktik innebär att den professionelle väger samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, den enskildes situation, erfarenheter och önskemål vid beslut om insatser.

Källa

1. Att arbeta evidensbaserat

<https://www.socialstyrelsen.se/evidensbaseradpraktik/attarbetaevidensbaserat>